

Best praksis for sikring ved arbeid på tak

Brosjyren beskriver god praksis for arbeid på tak. Den gir retningslinjer på hvordan sikringen skal utføres fra og med oppstart til og med ferdigstillelse for å oppfylle krav i lov og forskrift. Brosjyren gir veiledning til byggherrer, arbeidsgivere og arbeidstakere som skal utføre arbeid på tak.

Vi henviser til forskrift om utførelse av arbeid, kapittel 17 Arbeid i høyden.

Tiltak før arbeidene starter

Arbeidsgiver og de utførende skal ved planlegging og utførelse av arbeid i høyden gjøre en risikovurdering. På bakgrunn av risikovurderingen skal arbeidsgiver iverksette tiltak for sikkert arbeid. Husk medvirkning. Ved arbeider som ikke ivaretas av virksomhetens rutiner, skal det utarbeides en egen risikovurdering for den aktuelle jobben. Det skal gjøres av eller i samarbeid med de som skal utføre arbeidet og selv om arbeidet er kortvarig. Det skal dokumenteres skriftlig for eksempel ved en sikker jobb analyse.

Risikovurderingen skal særlig ta hensyn til:

- høyden som arbeidet skal utføres fra, herunder risiko for at personer eller gjenstander kan falle ned
- forhold av betydning for valg av fallsikringstiltak, herunder arbeidets art og varighet, underlag, rasfare m.m.

Arbeidsgiver skal særlig sørge for at kollektiv fallsikring alltid prioriteres fremfor personlig fallsikringsutstyr.

- belastninger som påføres arbeidsutstyr eller arbeidsplattform
- ergonomiske forhold
- atkomst og muligheter for evakuering
- trafikale forhold
- værforhold og andre faremomenter på den aktuelle arbeidsplassen

Dette skal resultere i tiltak som reduserer risikoforholdene ved takarbeidet.

Opplæring

Personer som utfører takarbeid skal ha nødvendig kunnskap, ferdigheter og erfaring for å kunne arbeide trygt. Når stillas brukes som sikring, skal de ha forskriftsmessig opplæring for å kunne montere, endre, demontere og bruke stillas. Opplæring gjelder også for bruk av personlig fallsikringsutstyr når dette brukes. Opplæringen skal dokumenteres.

Planlegging

Arbeidsgiver skal velge det arbeidsutstyret som er best egnet til kollektivt å sikre og opprettholde trygge arbeidsforhold ved alt arbeid i høyden.

Byggherren skal gjennom hele prosessen, fra plan- og prosjekteringsfase til og med utførelsesfasen, sørge for at hensynet til sikkerhet, helse og arbeidsmiljø (SHA) på bygge- eller anleggsplassen blir ivaretatt. Kollektiv sikring skal være hovedregelen.

Vi henviser til byggherreforskriften.

Best praksis for sikring

Sikker atkomst

- Trappetårn, utvendig trapp eller innvendig stige i stillas er sikker atkomst til arbeidsområdet.
- Trygg forankring, fundamentering, rekkverk og gulv kreves.
- Ved kontroll eller befaringer kan stige brukes som atkomst.
- Lift skal ikke brukes som atkomst.

Rømningsvei

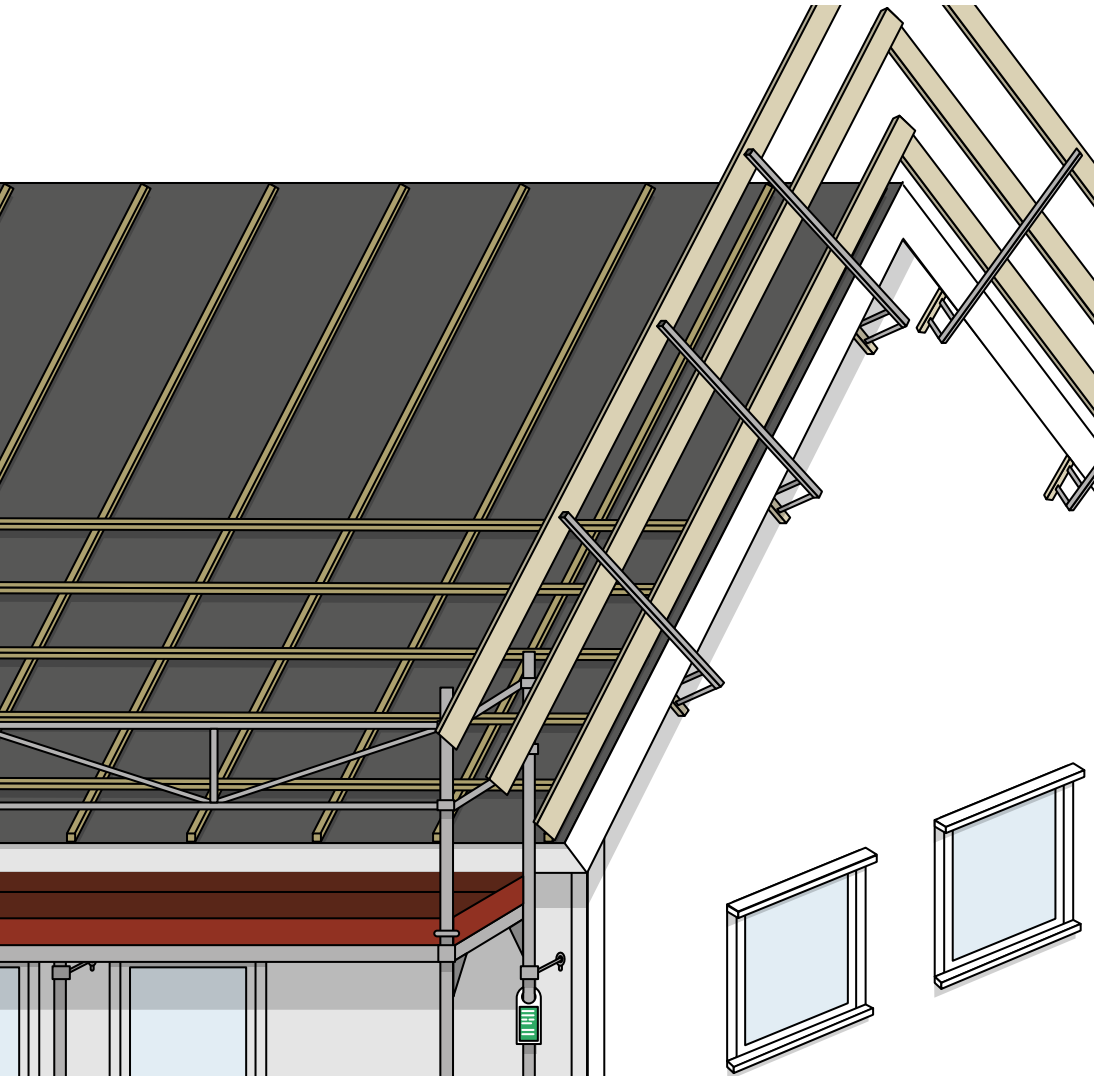
- Det skal alltid være rømningsvei.
- Stige kan brukes som rømningsvei som tillegg til sikker atkomst ved høyder under 6,0 meter.
- Stigen skal stikke minst 1,0 m over atkomstnivå og sikres i topp og bunn.

Sikring av arbeidet

- Ved arbeid på tak med fare for fall på over 2,0 meter skal arbeidstaker alltid sikres mot å falle ned. Vi anbefaler også sikring ved lavere nivå. Dette skal risikovurderes.
- Det kreves at det brukes kollektive vernetiltak, som rekkverk eller stillas.
- Rekkverk skal være minimum 1,0 meter med håndlist, knelest og fotlist.
- Rekkverket skal tåle den største beregnede belastning ved fall av personer.

Utsparinger, takvinduer o.l., i arbeidsområdet skal sikres, enten med rekkverk eller ved at de tildekkes med solide materialer som festes forsvarlig.

Arbeid i høyden skal utføres på en sikker måte og kollektive vernetiltak skal prioriteres.

Minimumskrav for å være best praksis

Krav til rekkverk

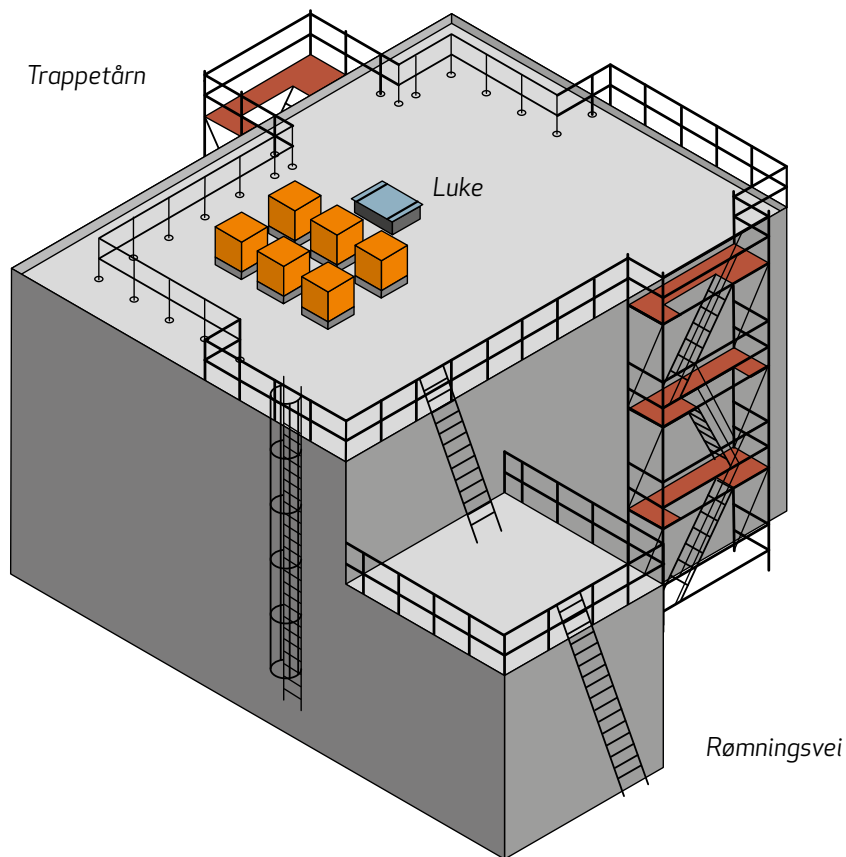
Rekkverket skal ha tilstrekkelig styrke for å tåle belastningen.

Trekkverk skal minst ha dimensjon 48*98 med maks spenn på 2,4 meter.

Rekkverket skal ikke skjøtes mellom stolpene.

Hvor mye skal sikres?

Hele arbeidsområdet skal sikres. Arbeidsområdet omfatter atkomst, transportveier og områdene hvor det utføres arbeid og lagringsplasser.

Avgrensning av arbeidsområde for flatt tak.

Den delen av arbeidsområdet som ligger mer enn 2,0 meter fra takkant kan avgrenses med annet utstyr enn taksikring. Den inntrukne markeringen må være solid nok til å tåle vær og vind, som plank eller gjerde og minimum være 1,0 meter høyt.

Avgrensning av arbeidsområdet for skrått tak

Arbeid på skrått tak med fall på over 6 grader, krever alltid sikring i nedkant av arbeidsområde og på gavnl når arbeidsområde ligger ved gavlen. Ellers kan arbeidsområde avgrenses som beskrevet tidligere.

Sikring ved arbeid på spesielle tak

Ved arbeid på tak med stor helling og/ eller på tak med stor avstand til takfoten, skal sikkerheten alltid vurderes særskilt. Om nødvendig kan da personlig fallsikringsutstyr brukes i tillegg til sikring med rekkverk eller stillas.

Bruk av personlig fallsikringsutstyr

Fallforhindrende metode skal prioriteres.

Ved montering og demontering av stillas og rekkverk skal personlig fallsikringsutstyr brukes.

En forutsetning for å kunne bruke personlig fallsikringsutstyr er at det finnes eller kan monteres forankringspunkt på taket. Disse skal monteres i henhold til gjeldende krav. Fallsikringsutstyret skal ha årlig kontroll og være tilpasset det aktuelle arbeidet. Bruken av utstyret skal følge bruksanvisningen. Det skal være minst to til stede på arbeidsplassen. Plan for redning skal være utarbeidet.

For mer informasjon om fallsikring kan du lese RVO-brosjyren «Fallsikring» som du finner på nettsiden vår.

Organisering

Ordningen med regionale verneombud i bygge- og anleggsbransjen ble innført i 1981 og er et trepartssamarbeid mellom Arbeidstilsynet, arbeidsgiverorganisasjonene Byggenæringens Landsforening og Maskinentreprenørenes Forbund, og arbeidstakerorganisasjonene Fellesforbundet og Norsk Arbeidsmandsforbund. Ordningen finansieres av en årlig avgift som innbetales av bedriftene i bygge- og anleggsbransjen. De regionale verneombudene for anleggsbransjen oppnevnes av Norsk Arbeidsmandsforbund og de regionale verneombudene for byggebransjen oppnevnes av Fellesforbundet.

Sekretariatet

Sekretariatet administrerer blant annet innbetalingen av avgiften. De svarer på spørsmål om avgiftsberegning og avgiftsplikt.

Fondet for regionale verneombud i bygge- og anleggsbransjen

Postboks 22 Sentrum
0101 Oslo

Besøksadresse: Østensjøveien 34, 0667 Oslo

Nettside: www.rvofond.no

Telefon: 815 58 070

Organisasjonsnr: 975 945 065